

Resumé af forårstrækket ved Hyllekrog 2014

Tekst og fotos: Preben Berg

Lille Korsnæb, Saksfjed Inddæmning 9. marts 2014

Da det blev tidligt forår i år, blev sæsonen allerede indledt den 10/2, hvilket endnu engang blev den hidtil tidligste opstartsdato. På trods af at sæsonen blev indledt disse ca. 3 uger før normalen skete der på intet tidspunkt et tilbagefald med vintervejr, som tilfældet var i 2013. Det er nu blevet 7. år i træk, at forårstrækket ved Hyllekrog er blevet dækket og dækningen fortsatte atter i år frem til den 8/6 (i alt 115 obsdage). Det blev til rekordmange bogførte fugle med i alt 794.153 trækkende (44,6 % over gennemsnittet) i kraft af exceptionelt mange Bramgæs. Træktallene fordelt på dage og artstotaler fremgår som vanligt af tidligere udsendt regneark. Observatørerne har været Preben Berg med assistance af især Gunnar B. Pedersen, Ralph Qwinten, René Christensen, Claus Mortensen, Palle Sørensen og Sune Madsen.

Igen rekord af Gråstrubede Lappedykkere og tonsvis af Bramgæs

Det halter stadig med begge arter af lommer, da de røde og sorte var henholdsvis -19,8% og -26,4% under gennemsnittet. De Rødstrubede (1578) toppede noget tidligt på sæsonen med 9/4 235 og 10/4 274. Af Sortstrubede (420) sås i alt halvdelen ult. april/pri. maj med 211 ex., hvor største dag var 8/5 med 30.

Antallet af Toppet Lappedykker (287) lå på et meget gennemsnitligt antal (således 291 i 2012 og 294 i 2013..!) og de bedste dage 7/4 69 og 10/4 45 blev henholdsvis 3. og 6. største træktal i arkivet.

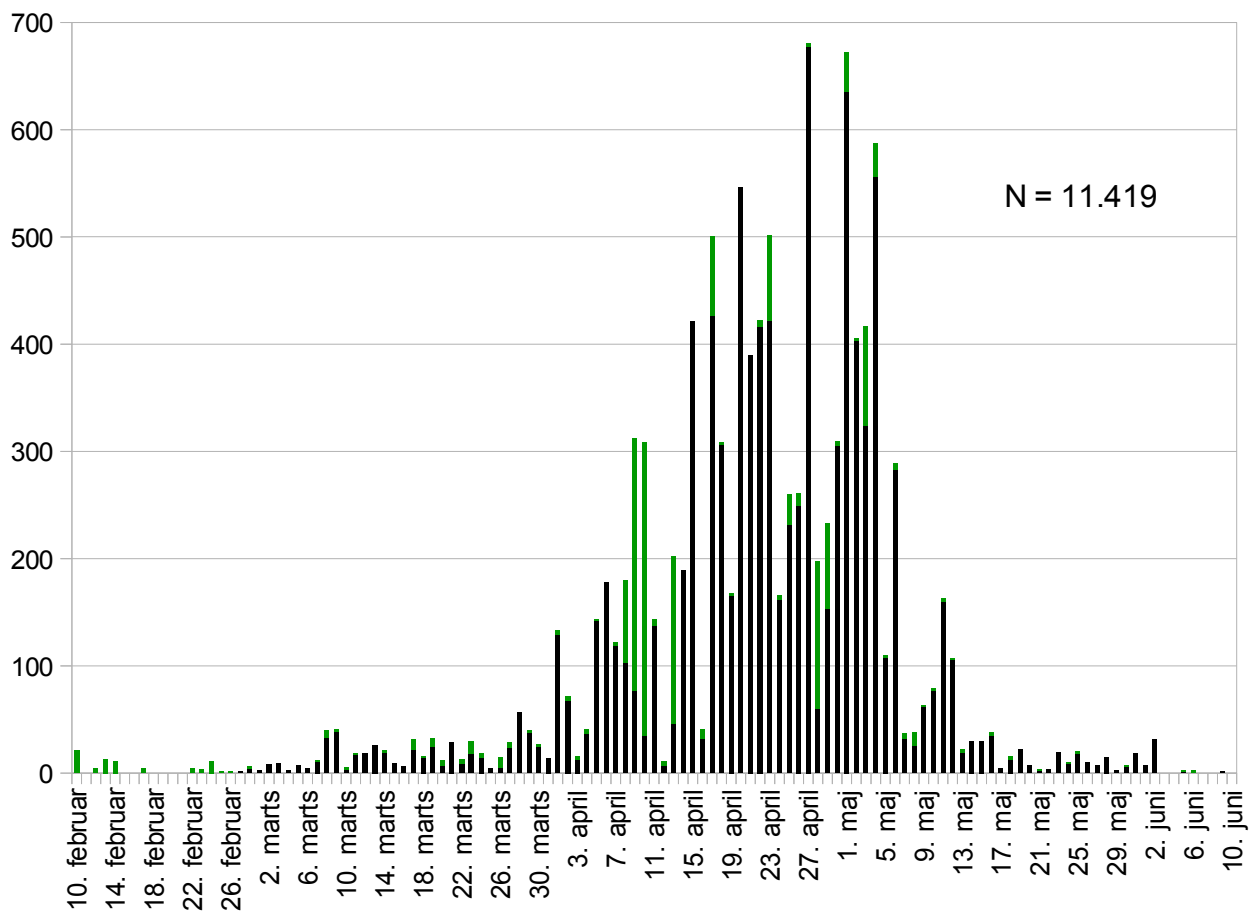
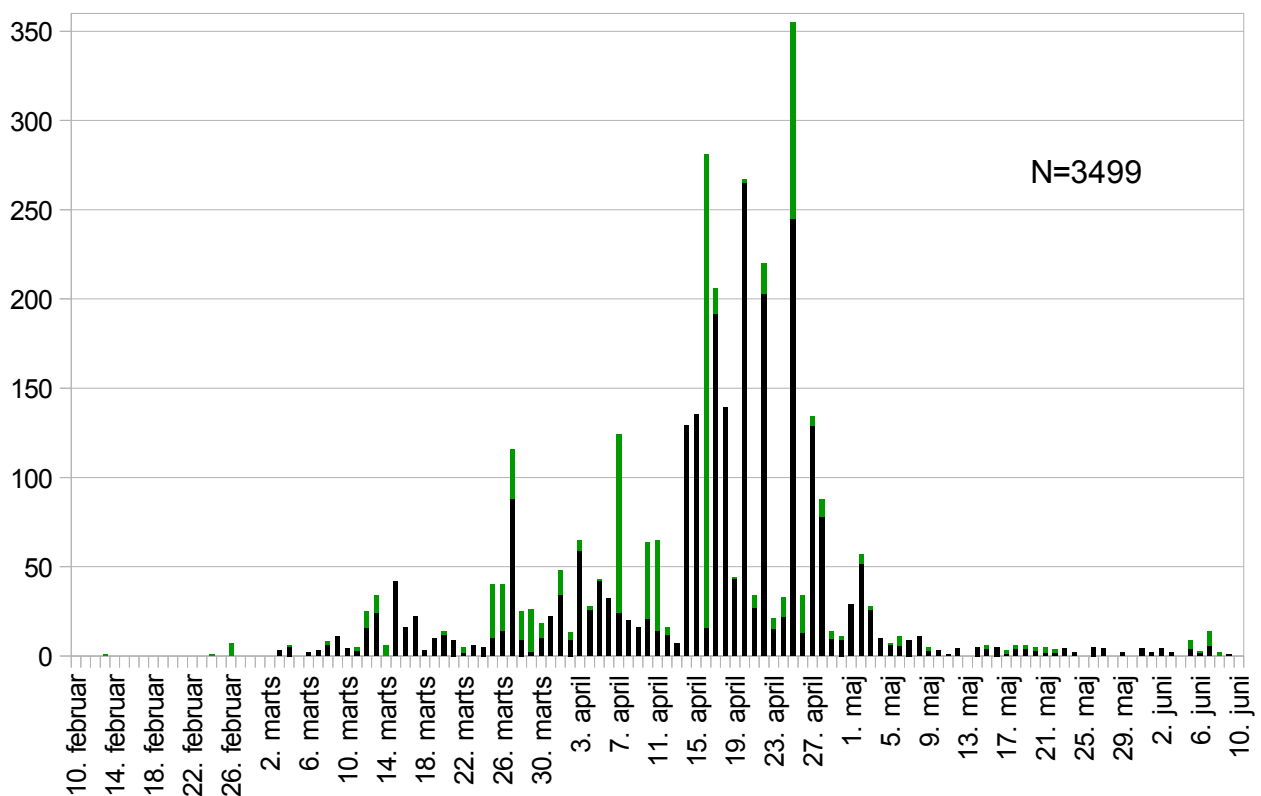

Fig. 1+2: Tidsmæssig fordeling af Rødstrubet Lom (øverst) og Gråstrubet Lappedykker (nederst) ved Hyllekrog i årene 2009-2014. Grøn søjle angiver fugle set i 2014, mens sort søjle angiver fugle set i årene 2009-2013.

De Gråstrubede Lappedykkere (922) fortsætter vante stil med endnu en ny forårsrekord anført af disse dage: 7/4 100, 16/4 **265** (klar dagsrekord) og 25/4 110. Af Nordisk Lappedykker (8) skal kun lige nævnes en god dag: 2/4 6 trk. Hidtil bedste år for Fiskehejre (90) mens antallet af storke ikke helt kunne følge med det gode år sidste forår. Alligevel sås dog 16/4 2 trk. Sort Stork samt Hvide Storke: 26/3 1 trk., 2/4 1 overflyv. og 29/4 5 trk. Der var ikke meget at skrive hjem om angående gulnæbbede svaner da blot 78 af hver. Sædgæs bliver der normalt set ganske få af (31 i gennemsnit), hvorfor i alt 394 fugle med 14/2 247 som bedste dag alligevel kan nævnes. Bemærk dog at alle trækkende fugle er fra februar måned, hvor der normalt ikke er dækning. Tillige en sen obs af Tundrasædgås den 21/5 med 1 rst. Et par obs fra april af Kortnæbbet Gås falder også udenfor det normale mønster: 15/4 1 overflyv. og 24/4 2 trk. Næstbedste forår for Blisgås (2386) kom i hus med 22/3 677 som største dag, mens til gengæld slapt træk af Grågås (859) - heraf endda 604 på fældningstræk i maj/juni (tallene fra 2013 var totalt 1810 med 618 i maj/juni).

Bramgæs, Hyllekrog 16. maj 2014

Det gik helt anderledes vildt for sig med hensyn til Bramgæs. Modsat sidste år som blot gav 39.802 trk. var vinden mere gunstig for lokaliteten i år. Følgen var at forårstræktotalen blev en imponerende sum på hele **280.400** fugle, hvilket vil sige næsten 200.000 mere end gennemsnittet (!). De 3 største dage blev 5/5 24.940, 7/5 **110.100**, 16/5 65.080 og ellers bl.a. 3 dage med 13.250-19.110 i tiden 3-10/5. Dagen den 7/5 var i særklasse, men dog alligevel ikke rekord da 5/5-2011 sås 113.500 trk. De mange fugle havde hobet sig op på bagsiden af et regnvejr og kom så væltende da regnen ophørte ved 9.30 tiden. I den efterfølgende 1½ time hvor trækket var mest intensivt taltes i alt 99.750 med følgende heftige halvtimer totaler: 28.450+**55.500**+15.800 (!!!).

Med 41% under gennemsnittet Knortegås (12.995) er vi tilbage på niveau med de 2 sløje år 2011 og 2012. Bedste dag blev 30/5 3022 trk.

Spidsænder, Hyllekrog 9. marts 2014

Atter et godt forår for svømmeænderne og Toppet Skallesluger

Igen i år rigtig gode takter for alle de 7 almindelige svømmeænder og heraf rekord for de 5: Gravand (518), Knarand (151), Krikand (2585), Spidsand (950) og Skeand (1481). I den milde februar sås i alt 969 trk. Pibeænder (4543)(hele 21,3 % af forårstotalen), som således ikke gad vente på marts eller april måned. Eksempelvis 21/2 393 og senere 6/3 601, 10/3 839 samt i april hvor de normalt kulminerer højst 2/4 575 trk. Krikænderne toppede med 1/4 358, 7/4 660 og 23/4 337, mens de bedste dage for spidsændernes vedkommende faldt med 9/3 120 og 2/4 182. Det blev til over 3 gange så mange skeænder som normalt med 30/3 116, 23/4 172, 24/4 209 og 28/4 199, som de største dage. Det skal dog bemærkes, at en ret stor del er kommet direkte ind fra Femern i ofte større flokke (ikke normalt østgående træk), hvor det mest af alt virkede som om, at de havde trækstart herfra.

Bjergand (1696) havde et OK år (999 flere end sidste år) med de 471 i februar, mens klart største dag faldt på normal vis 23/4 med 425.

Ederfuglene (343.258) satte en kneben ny dagsrekord med blot 900 fugle den 30/3 til 52.150 trk. Næstbedste dag faldt efter en dag med tæt tåge: 7/4 40.050 trk. og derudover i alt 9 dage med 10.110-16.550 i tiden 12/3-8/4. Det skal også bemærkes, at der i år lå betydeligt flere rst. fugle i Femern Bælt end sædvanlig, flest 12/3 3100 rst. Igen i år blev Ederfugle kønsbestemt i løbet af foråret, som led i undersøgelsen af hunprocenten i de direkte trækkende fugle. I alt 64.492 (18,8 %) blev denne gang kønsbestemt (18,0 % i 2013) og antal hunner blev udregnet pr. dag, hvorefter den endelige hunprocent for hele foråret endte på 33,1 % (33,9 % i 2013). Procentsatsen er dog reelt en anelse lavere da en del passerer om aftenen efter endt obstid først på sæsonen (skønnet ca 45-50.000 usete fugle i 2013 og 27-29.000 i 2014). Dette bevirker at den samlede procentsats af sete som usete fugle falder en anelse til 33,0 % (33,4 % i 2014) (se artikel i kommende nr. 3 af DOFT 2014).

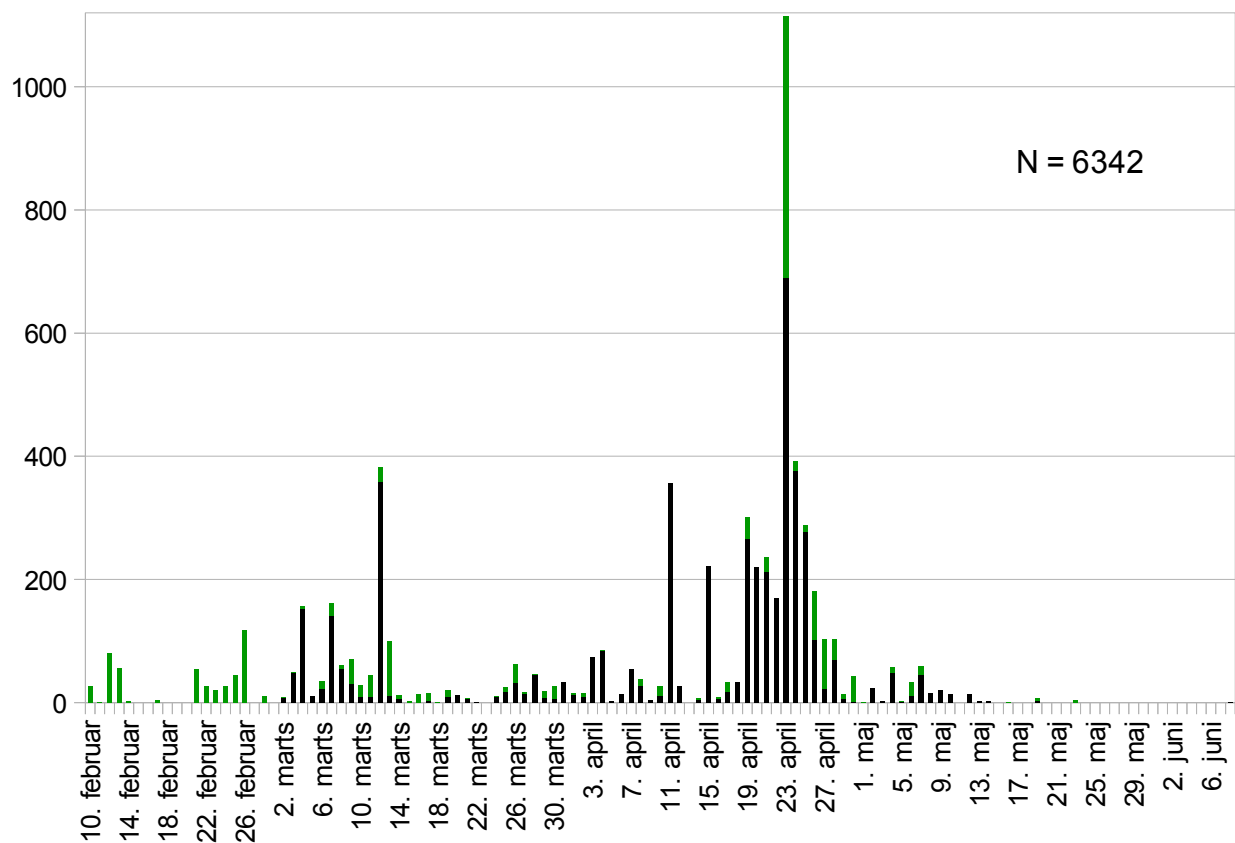
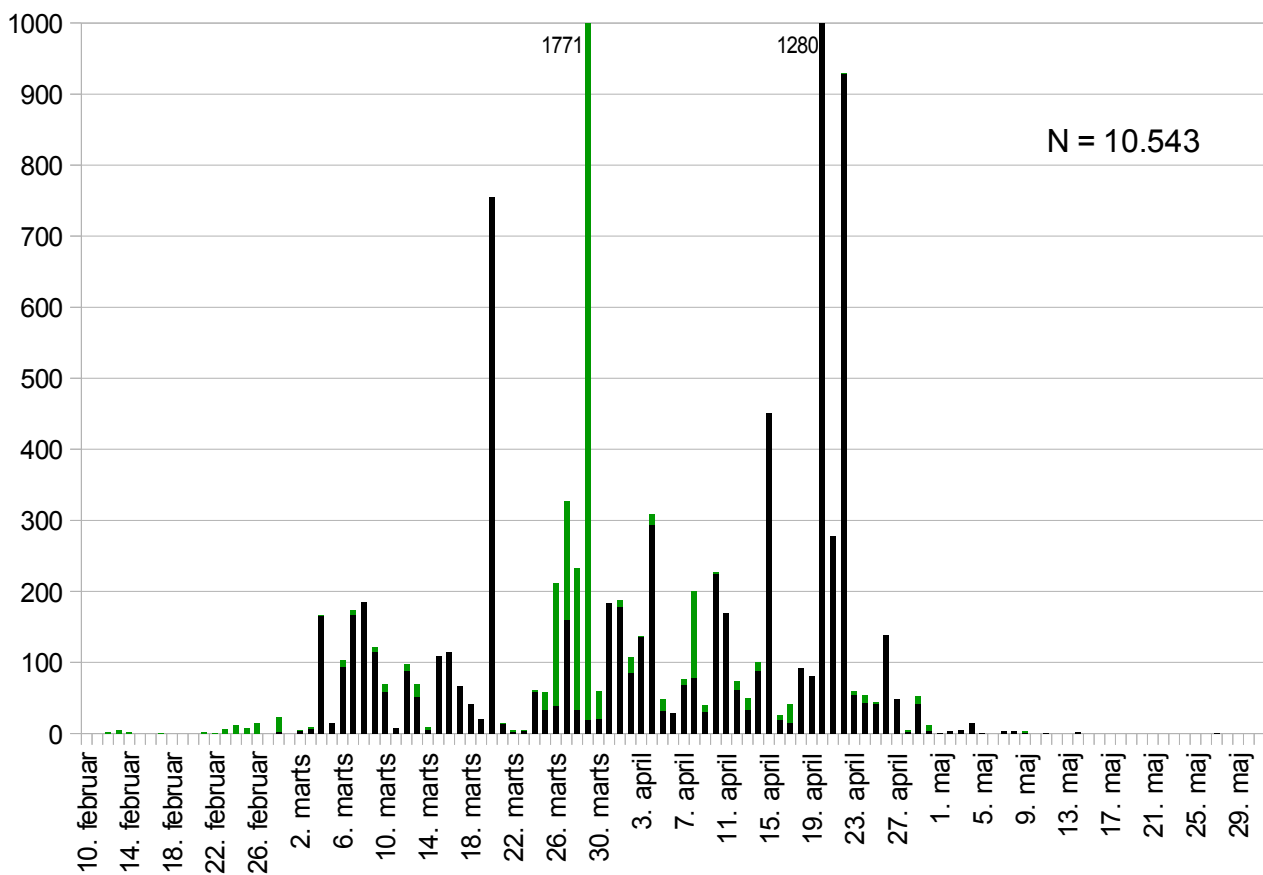

Fig. 3+4: Tidsmæssig fordeling af Bjergand (øverst) og Havlit (nederst) ved Hyllekrog i årene 2009-2014.

Grøn søjle angiver fugle set i 2014, mens sort søjle angiver fugle set i årene 2009-2013.

Hidtil bedste år for Havlit (2833) hvor 81,5 % af fuglene trak forbi sammenpresset over 4 dage 26-29/3 med flest 29/3 1771 (klar ny dagsrekord og kun 2. gang over 1000 ex.). Således kun 314 fugle tilbage i april, hvor der normalt er flest større dage med arten. Et langstrakt og pænt træk af Sortand (54.075), hvor træk på over 1000/dag kunne ses på 16 dage i tiden 23/2–29/4. Bedste var dage var 8/3 9747 og 8/4 4237. Efter et enkelt godt år for Fløjlsand (314) er vi igen under gennemsnittet (-23%); Hvinand (379) er over (+29 %); Lille Skallesluger (8) klart under (-49 %) og Stor Skallesluger (215) pænt over (+54 %). Toppet Skallesluger (13.840) stiger stadigvæk på trods af et rigtig godt år sidste forår (11.302). Over 100 trk. kunne ses på 39 dage i perioden 13/2-25/4, hvor bedste dag i februar var 28/2 483. Dage over 500 blev: 12/3 580, 25/3 595, 26/3 605, 27/3 1192, 29/3 883 og 30/3 519 mens mod sædvanlige ingen dage i april.

Tårnfalk, Saksfjed Inddæmning 31. maj 2014

Bemærkelsesværdigt mange Sorte Glenter og meget fint med Vandrefalke

Rovfuglene gav igen i år frustrerede miner hos de rovfugle glade observatører, men det gik alligevel ikke helt så galt alligevel (set i forhold til gennemsnittet), da hidtil bedste år for 5 arter samt en tangering for en enkelt art. Det var især de almindeligste ”basisarter” (f.eks. Musvåge) som igen kun kom ind i mindre mængder. Det er efterhånden slået fast, at om foråret bliver Hyllekrog ikke til noget særligt, men det er den gode dækning med lange obs-tider, som trods alt kan hive hæderlige rovfugletotaler i land på enkelte arter.

Hvæpsevåge (544) havde et par dage med over 100 trk.: 10/5 185 og 25/5 242.

Bemærkelsesværdigt mange Sorte Glente (hele 24 trk.+ 4 rst), hvilket skal ses i forhold til gennemsnittet for 2009-2013 blot ligger på 3 (!). Bedste dage var 9/5 2 trk.+ 1 rst. og 25/5 6 trk. De Røde glenter (83) fik igen i år lige hævet hidtil bedste forår med en enkelt fugl og bedste dag blev: 18/3 17. Stadig stigende antal af Havørn (24) set imod 19 i 2013. Derimod gik det helt galt for alle kærhøgene: Rørhøg (81), flest 3/5 11; fuldstændig galt for Blå Kærhøg (sølle 6) da ellers 17 i snit (!) samt ikke en eneste Hedehøg eller Steppehøg – hverken rst. eller trk.

Spurvehøg (409) var knap 12% over gennemsnittet med største dag den 16/4 med 73. Musvåge (842) skuffede med næstdårligste år i perioden, flest blot 18/3 230. Som altid få Fjeldvåger (4) mens Fiskeørn (31) holdt sig præcis på gennemsnittet. Anderledes fint gik det med falkene, da klat bedste år for Tårnfalk (62) – 34 i snit; tangering af bedste år for Dværgfalk (26); Lærkefalk (7) og hele 5 gange så mange Vandrefalke (15) som normalt (bemærk 0 i 2013).

Tranerne (988) havde næstbedste år hvor flest sås 20/3 450 trk.

Islandske Ryler med 5 Strandhjejler, Hyllekrog 30. maj 2014

Generelt et sløjt vadefugleår, men med pænt med Småspover

Det blev generelt et ret sløjt vadefugleforår med enkelte små lyspunkter specielt ved nogle almindelige arter, som der ikke bliver set meget dagtræk af (f.eks. Strandskade, Hjejle, Stor Præstekrave, Rødben og Hvidklire) men alligevel i absolut småtingsafdelingen.

Dette års melding om det "arktiske firkløver" (Strandhjejle, Islandsk Ryle, Almindelige Ryle og Lille Kobbersnepe) lyder denne gang således:

Strandhjejle (420) blev det klart næstdårligste år siden 2009 (51 % under gen.snit) og her flest 30/5 140 og 31/5 185 trk. Kun halv så mange Islandske Ryler (8524) blev set i forhold til de to foregående år (-6 %). Fuglene var fordelt over 5 dage med flest på disse dog meget fine dage: 30/5 4015 og 31/5 3480.

Bunden gik helt ud af de Almindelige Ryler da kun sølle 215 trk. i løbet af hele foråret.

Der er altid hårde odds imod en, når man skal tælle kobbersnepper og ikke lige har en radar til rådighed. På årets topdag, som faldt den 30/5 (efter hård østenvind 27-29/5) var det næsten helt skyfrit hele dagen, hvilket bestemt heller ikke gjorde det nemmere! I alt 4700 blev fundet heraf bl.a. en flok på 600 kl. 21.58, som blev skønnet til at være ca. 4 km oppe inde over land (!). Hovedparten af fuglene denne dag har meget sandsynligt gået oppe i den

højde eller måske højere hele dagen, hvorved det ikke er så mærkeligt, at man ikke ser så mange. Næstbedste dag faldt dagen efter den 31/5 med 945 og totalen endte på 6491 trk. eller med andre ord 33 % under gennemsnittet.

Forårets mest interessante lyspunkt var dobbelt så mange Småspover (221) som normalt og her flest 26/4 30, 5/5 37 og 7/5 72. Storspoverne (1597) havde næstdårligste år med hele 51,5 % under gennemsnittet på trods af meget fin dækning. Største dag blev tillige kun 11/4 368.

Dværghmåger, Hyllekrog 28. april 2014

Ny DK-rekord i Dværghmåger

Kun 4. bedste år for Almindelig Kjove (63) selvom næstbedste dagstotal 13/4 med 15 og ellers højst 5/dag. 4 forårsfugle af Sorthovedet Måge var ikke specielt imponerende (normalt 6-7): 25/4 2 og 8/5 2 Ø.

Dværghmågerne (11.448) havde derimod et imponerende år i kraft af disse 2 heftige tal, hvoraf sidstnævnte er ny DK-rekord: 28/4 **3160** og 29/4 **4143**. Ellers forløb forårstrækket med 17/4 410 som en forløber og hoveddrykket i dagene 25-30/4 med 484-790/dag (udover topdagene) efterfulgt af 6/5 med 557. Det blev dog alligevel ikke til forårsrekord da 1002 flere fugle i 2011 (12.250). Det skal også bemærkes, at den 2/5 rastede hele 9.700

Dværghmåger i Grosser Binnensee, Hohwachter Bucht SV for Femern (blot ca. 57 km SV for obspladsen Saksfjed) + 1000 Hemmeldorfer See, nord for Lübeck (ca 75 km SSV for Saksfjed)(www.ornitho.de). Dette solide ryk gik vi ærgerligt nok glip af her på lokaliteten og bemærk, hvor tæt på det egentligt er ...!

Rovterne (6) er forhåbentlig ved at bliver mere almindelig, da disse 6 fugle sås i år: 23/4 1 Ø, 21/5 2 Ø og 1/6 3 V. Antallet af Splitterne (390) lå lidt over gennemsnittet uden rigtige topdage. I år også langt mere fourageringstrafik frem og tilbage – så muligvis noget yngel på Rødsand. Fjordterne (2181) lå knap 45 % over snit (+ 202 H/F-terner) med bedste dage 23/4 295 og 7/5 825 mens Havterne (2995) lå 16 % under snit. De bedste dage var her 23/4 600 samt noget forsinket 5/5 1042 og 7/5 330. Modsat sidste år, som blev det hidtil dårligste år (59) for Dværghmågerne, blev 2014 så det hidtil bedste (119) især i kraft af ny

dagsrekord den 23/4 med 48 samt også 25/4 15. Det blev til 3. bedste år siden 2009 for Sortterne (184) og klart flest 16/5 83 (heraf 60 i flok).

Alkefuglene skraver stadig bunden, men dog lidt flere end i 2013: Lomvie (69), Alk/Lomvie (16), Alk (blot 1) og Tejst (4). Igen i år klarede Tejst sig bedst.

Biæder, Saksfjed Inddæmning 5. maj 2014

Der er som regel ikke meget at bemærke med hensyn til småfuglene, men denne gang var der 4 arter som gav anledning til løftede øjenbryn: Der er måske ved at gå hul på bylden med hensyn til Biædere, da hele 5 fugle sås: 5/5 1 rst., 6/5 1 trk. VSV, 19/5 1 trk. V og 21/5 2 trk. ØSØ. Ringdrossel havde ligeledes et godt år med denne stribe obs af hele 18 nok forskellige fugle: 3/4 3 trk. Ø + 1 rst., 4/4 2 trk. Ø + 2 rst., 5/4 2 rst., 9/4 2 rst., 10/4 2 trk. NØ og 11/4 4 rst. Der var (for stedet) nærmest masseforekomst af Lille Korsnæb med hele 645, hvor næsten samtlige trak SØ eller S. Dette skal ses i forhold til et gennemsnit på blot 18 fugle og/eller hidtil bedste år (2009) med 56 trk. De bedste dage var 24/2 78, 26/2 113, 27/3 65 og 11/4 58 SØ og S. Til sidst klart bedste år for Karmindompap med 17/5-8/6 5 trk. + min. 11 rst.

Vedr. de øvrige småfuglearter, som var over middel, er der dog generelt tale om små tal af meget almindelige arter, hvor det oftest er tale om udprægede små tilfældigheder før de hurtigt får et ”godt” år. Hvis der hurtig skal nævnes et par arter, som var et godt stykke over middel, så sås for første gang direkte trækkende Silkehaler (64) samt Gråsirken (224) med hovedparten i dagene 11-13/3 i alt 156 trk. Dette skal ses mod et hidtil gennemsnit på blot 18 fugle.

Igen Lille Skrigeørn, Kongeederfugl og ynglende Sortstrubet Bynkefugl

Atter i år sås Sortstrubet Bynkefugl som ynglefugl ved Drummeholm: 12/3 1 han samt ikke

set igen ikke før 10/5-7/6, hvor desuden 3 ungfugle blev set den 31/5. Tilsyneladende også ynglende/yngleforsøg af Karmindompap ved sommerhusene 22/5-8/6, hvor en 2K han sås sammen med en hun med redemateriale samt parringsadfærd.

Af øvrige subhits og andre fåtallige arter kan nævnes (inkl. rastende fugle i området): Sule 22/4 1 2K NV og 6/5 1 2K SØ, Sølvhejre 1/1-21/1 1 + 14/3-12/4 1-3 rst. og 28/4 1 indtrk., Silkehejre 15-24/6 1 rst., Sort Stork 16/4 2 trk., Hvid Stork 26/3 1 trk., 2/4 1 overflyv. og 29/4 5 trk., Sortbuget Knortegås 21/5 2 rst., Rødhovedet And 19/4 1 trk., Kongeederfugl 23/3 1 ad. han trk., Lille Skrigeørn 10/6 1 trk. NØ, Aftenfalk 29/5 1 rst., Vagtel 2/6 1 syng. og 17/6 1 syng., Engsnarre 11/6 1 rst., Mellemkjove 2/5 2 trk., Sorthovedet Måge 25/4 2 og 8/5 2 trk. Ø, Rovterne 23/4 1 Ø, 21/5 2 Ø og 1/6 3 V, Hvidvinget Terne 16/5 5 trk. Ø og 18/5 4 fu., Mosehornugle 7/4 1 rst., 23/4 1 indtrk. og 7+11/5 1 rst., Biæder 5-21/5 i alt 4 trk.+ 1 rst., Sortstrubet Bynkefugl 13/3 1 hun (Lyttesholm), Ringdrossel 3-11/4 i alt 7 trk.+ 11 rst., Flodsanger 24-26/5 1 syng., Rødtoppet Fuglekonge 11/3 1, 22/3 3 og 4+5/4 1 rst., Lille Fluesnapper 18/5 1 syng., Pirol 21/5 1 trk. Ø, Gulirisk 22/3, 27/4 og 15/5 alle 1 trk.+ 27/4-22/5 7 obs af 1 rst., Karmindompap 21-25/5 i alt 5 trk. + 17/5-8/6 1-3 sommerhusene, 7/6 1 Lyttesholm, 18/5 1 og 7+8/6 1 pumpehuset (totalt mindst 16 ex) samt Hortulan 24/4 1 trk.

Lille Korsnæb, Saksfjed Inddæmning 26. februar 2014